

Следъ дълго време раята поискала да издигне нова църква въ селото. Много молби и постъпки направили селскитѣ първенци предъ гръцкия владика въ Търново и предъ търновскитѣ турски власти. Най-сетне аянинътъ, кадията и митрополитътъ измолили разрешение да се явятъ церовскитѣ първенци въ Цариградъ. Последнитѣ, снабдени съ достатъчно сръдства, се явили предъ патриарха и предъ султана съ колѣноприклонна молба. Дълго чакали тѣ въ голѣмия градъ. Правили чести постъпки предъ паши и везири. Най-сетне пратеницитѣ сполучили. Засмѣни, тѣ напуснали султановата столица и се завърнали въ Церова Кория въ пазва съ следния

Ферманъ за възстановяване на църквата

въ Кадиева Чифликъ (Търновско), месецъ шабанъ 1250 (1834) г.

„До Търновския войвода *Дервишъ бей* и до всички чиновници. Да знаете, че въ Търновската каза, село *Кадиева чифликъ*, имало стара християнска църква (урумъ клисе) разрушена. Раята иска да се възстанови църквата. Аянинътъ поржчалъ да се изучи работата на мѣстото. Доказа се, че старата църква е имала основи $32\frac{1}{2}$ аршина дължина и 16 аршина ширина. Следъ това се взе мнението на *Шейх-ул-исляма*, който издаде за това решение (фетва), правителството да издаде заповѣдь за възстановяването на сградата въ сжитѣ основи и на сщото име „Св. Иванъ Предтеча“.

Възъ основа на този ферманъ церовчани условили майстори и възстановили църквата, безъ да спазватъ ограниченията, които се налагали отъ турскитѣ закони, защото въ Церова Кория нѣмало джамия.

Когато се завършила църквата, настоятелитѣ поставили надъ южната ѝ врата плоча съ следния надписъ:

Воздига ся отъ основанія свещеній храмъ сей настояніемъ и дейстіемъ митрополита терновскаго господина *Иларіона Критскаго*¹⁾, ѹждівеніемъ же и усердіемъ, иже въ селскихъ христіанъ *Нефталімъ іеромонахъ, Іоаннь іереа, Паісія іеромонахъ, Стоянъ іереа, Недю іереа, Михайль іереа, Іоаннь іереа, Харітонъ іереа, Панаіотъ поклонникъ, Ратко поклонникъ, Стоянъ поклонникъ, Добри поклонникъ, Куцаръ, Ено, Пенчо, Недю. 1835.*

Четецътъ нека забележи, че между църковнитѣ епитропи има двама иеромонаси (манастирски), шесть свещеници, четири хаджии (поклонници) и четири други лица. Да се за-

¹⁾ *Иларионъ Критски* билъ пратенъ отъ гръцката патриаршия въ Търново, като фанариотъ, младъ и енергиченъ, да погърчва търновци. Обаче, Иларионъ се показалъ независимъ и просвѣтенъ човѣкъ. Той вържалъ гръцки учители и свещеници въ Търново, но не унищожилъ българското църковно учение и писмо. Издавалъ заповѣди на български езикъ, разрешилъ превода на Новия заветъ на ново български, разрешилъ отварянето на Априловското училище въ Габрово. Построилъ много църкви. Само въ една година Неофитъ издигналъ 15 български църкви въ търновско и тайно участвувалъ въ Велчовата завѣра.